

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2078

av Anders Forsberg m.fl. (SD)

Jordbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta upp mål för Sveriges självförsörjningsgrad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett svenskt konkurrenskraftigt jordbruk och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skatt på handelsgödsel inte bör genomföras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en skatt på vägtransporter inte bör genomföras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast skynda på arbetet när det gäller de statliga kreditgarantierna för den svenska mjölkproduktionen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jordbruksverket bör arbeta för tidigarelagda och snabbare utbetalningar av direktstöd och miljöersättningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kompensera de svenska mjölkbönderna för merkostnader på grund av högre krav i djurskyddet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör ske av den svenska djurskyddslagstiftningen för en mer målstyrd i stället för detaljstyrd djurskyddslagstiftning där djurens hälsa främst är i fokus, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att stödja avbyttjänst till animalieproducenter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt arbeta för en långsiktig svensk livsmedelsstrategi där Konkurrenskraftsutredningens förslag införlivas i strategin, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja satsningar på innovation och utveckling inom livsmedelssektorn och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja exporten av svenska livsmedel genom att arbetet med lands- och anläggningsgodkännanden prioriteras och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja livsmedelsföretagen med kompetensutveckling när det gäller export och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen för de gröna näringarna och att anpassa utbildningarna mer efter näringens behov, särskilt i fråga om bristyrken, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer offentliga medel bör riktas till behovsdriven forskning som stärker konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdssektorn, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Formas och SLU att tydligare redovisa vilka andelar av forskningen som går till behovsdriven forskning samt vilka behov denna forskning svarar emot, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda lantbrukets möjligheter att i högre grad få tillgång till riskkapital samt underlätta för generationsskiften och inträden i jordbruket och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en minskad onödig byråkrati för lantbruksnäringen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jordbruksverket fortsatt behöver arbeta för förenklade regler och generösare tolkningar för landsbygdsprogrammen och direktstöden, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kompetensen på myndigheter och bland de kontrollanter som utför kontroller behöver säkerställas, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att felaktiga tvärvillkorsavdrag ska betalas tillbaka till lantbrukarna och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rimliga sanktions- och återkravsbelopp bör gälla vid felaktigheter och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jordbruk ska klassas som miljöpåverkande verksamhet i stället för som för närvarande en miljöfarlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för enklare förprovning av nya djurstallar och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för enklare handläggning för miljötillstånd och anmälan av animalieproduktion och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att fler djurslag och slaktavfall ska kunna brännas i gårdspannor och värmeverk och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver ske en översyn kring spridning och hantering av stallgödsel och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vattendirektivet och dess förslag till åtgärder måste präglas av kostnadseffektiva åtgärder och en balans mellan god vattenmiljö och ett hållbart, konkurrenskraftigt jord- och skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att den svenska animalieproduktionen i ökad utsträckning kan baseras på närproducerade fodermedel och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en ökad svensk proteinfoderodling och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna är hela Sveriges parti. Norr och söder, landsbygd och stad, hela landet är viktigt för oss. Många kan eller vill inte bo och verka i våra större städer. En mycket stor del av Sveriges yta består av landsbygd, ett fantastiskt landskap fyllt av djupa skogar, forsande bäckar, grönskande hagar, böljande åkrar, höga berg och djupa dalar. Att dessa delar av Sverige fortsätter att leva står och faller med dem som bor och verkar där. Vi vill balansera det vi uppfattar som en storstadsfixering genom att i någon mån vrida fokus mot det Sverige som ligger utanför storstäderna. När detta är sagt så kan vi inte nog betona att Sverige utgör en helhet och vi tror att det som är bra för landsbygden är bra för hela landet.

Ekologisk – konventionell

Vi i Sverigedemokraterna har en öppen och positiv inställning gentemot både konventionell och ekologisk odling och anser att dessa produktionsformer kan och bör samexistera. Svensk miljölagstiftning är relativt strikt och vi har inga negativa synpunkter gentemot konventionella odlare eller deras konsumenter.

Emellertid ser vi också positivt på att det ekologiska alternativet existerar som ett sätt för producenter att marknadsföra produkter med lite högre ambitionsnivå i sin produktion – till konsumenter som är beredda att betala mer för produkterna. Att ekologisk odling skulle vara ett problem eftersom det kräver större odlingsyta är inte ett relevant argument i en svensk kontext. Tvärtom anser vi att det innebär en viss fördel att landskapen hålls öppna, vilket blir effekten av en lägre produktivitet per ytenhet.

Öppna landskap

Många i Sverige tar det öppna varierade kulturlandskapet för givet, helt enkelt eftersom man inte riktigt inser att om ingen brukar marken så växer den igen. Den som emellertid förstår sambandet mellan det brukade, öppna landskapet och ett livskraftigt lantbruk kommer förmodligen vilja ha lantbruket kvar.

Vi i Sverigedemokraterna vill inte alla gånger se den där skarpa linjen mellan människa och natur. Mänsklig närvaro i naturen är en förutsättning för att den ska upplevas. Jordbruk, skogsbruk, fiske och givetvis också turism är dessutom på många sätt betydelsefulla näringar för Sverige.

EU-medlemskapet

EU-medlemskapet har medfört hård konkurrens för de svenska bönderna. På EU:s marknad konkurrerar svenska bönder med aktörer i övriga medlemsländer och måste alltså följa EU:s regelverk. Samtidigt finns omfattande lagstiftning vad gäller till exempel miljö och djurhållning, som i många fall är specifik för Sverige. Därtill är den svenska byråkratin ofta mer nitisk än i andra EU-länder vad gäller genomförande av EU-lagstiftning. Generellt sett innebär detta stora konkurrensnackdelar för svenska bönder, vilket resulterar i konkurser och raserade livsverk. Många av dem som överlevt hittills har gjort det på bekostnad av en orimlig arbetsbörda och obefintlig lönsamhet eller rentav förlust.

Vi eftersträvar att Sverige ska omförhandla villkoren för Europeiska unionen med det långsiktiga målet att återföra beslutsmakten till Sverige. Tills vidare är det dock viktigt att vi på bästa sätt tar vara på de stöd som lantbruket kan få av den europeiska unionen för att stärka det svenska jordbruket. Vi motsätter oss ytterligare maktöverföring till EU och vill i stor utsträckning använda riksdagens rätt att under den tidiga granskningsperioden stoppa lagförslag eller delar av dem som inte är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Likväl är det viktigt att försöka påverka EU:s gemensamma jordbrukspolitik i en för Sverige positiv riktning.

Ett livskraftigt jordbruk

En förutsättning för ett varierande kulturlandskap och mycket av vår biologiska mångfald är ett livskraftigt jordbruk. Öppna och levande landskap kan inte lagstiftas fram, det finns bara om det är lönsamt att bedriva jordbruk och hålla djur.

Sverige har kanske världens mest djur- och miljövänliga jordbruk, en tradition som vi i Sverigedemokraterna i princip vill bevara. Den nuvarande trenden, emellertid, medför en ständigt minskande svensk jordbruksproduktion vilket per automatik innebär ökad import av livsmedel från länder med lägre ambitioner på miljö- och jordbruksområdet. Det kan inte vara bra vare sig för djur eller natur.

Självförsörjningsgrad

Trots relativt goda geografiska förutsättningar för ett både miljövänligt och högproduktivt jordbruk har den så kallade självförsörjningsgraden i Sverige sjunkit under 50 procent. Det innebär att vi, räknat i kronor och ören, producerar mindre än hälften av de livsmedel vi konsumerar. Detta är resultatet av att politiker i decennier har negligerat lantbrukarnas villkor. Effektivisering och sammanslagning till större produktionsenheter är i viss utsträckning en normal utveckling, men den dramatiska

tillbakagången i produktionsvolymerna är det inte. Jordbruket i Sverige har med full kraft drabbats av politikernas klåfingrighet i form av byråkrati och ett brett spektrum av regler och förordningar.

Konkurrenskraften

Skatt på bränsle är en viktig inkomstkälla för staten, men genom så kallad återföring av koldioxidskatt har vi, netto, en lägre skatt för lantbruk och skogsbruk. Problemet är att lantbruks- och skogsbruksföretag fortfarande betalar mer skatt på bränsle än i våra grannländer. Vi i Sverigedemokraterna vill sänka skatten på diesel för lant- och skogsbruket till den nivå som råder i Danmark, alltså 0,60 SEK/liter. Svenska bönder konkurrerar helt enkelt på samma marknad som danska bönder och vi anser därför att det är rimligt att skattenivån är densamma. Detta är en relativt billig reform, men som definitivt innebär en lättnad för de enskilda lantbrukarna. I slutändan kommer vi också tjäna på att fler lantbruk kommer att kunna vara verksamma i Sverige.

Tidigare har andra partier diskuterat en särskild skatt på handelsgödsel. Vi i Sverigedemokraterna motsätter oss denna skatt. Vi motsätter oss dessutom också så kallad vägslitageskatt.

Mjölkböndernas situation

Sveriges mjölkbönder har i flera år haft en pressad situation. Priset på mjölk var redan lågt när det till följd av Rysslands importstopp från sommaren 2014 sjönk till för producenterna katastrofalt låga nivåer. Fluktuationer i pris på jordbruksprodukter är i sig naturligt och geopolitiska faktorer kan självklart vara mycket svårberäknliga. Problemet för Sveriges mjölkbönders del är att producenterna redan innan priset gick ned brottades med onormalt höga produktionskostnader till följd av svensk särslagstiftning och skattesatser som är högre i Sverige. Svensk mjölkproduktion kan inte heller sägas vara något särintresse. Varje mjölkgård som lägger ner sin verksamhet leder till att ca 5 arbetstillfällen försvinner.

Vi i Sverigedemokraterna anser att regeringen skyndsamt bör arbeta för att genomföra de statliga kreditgarantierna för den svenska mjölkproduktionen. Jordbruksverket bör vidare arbeta för tidigare lagda och snabbare utbetalningar av direktstöd och miljöersättningar.

Betesersättningen

Sverige är det enda landet i EU med lagstadgat beteskrav, vilket innebär att korna måste beta utomhus mellan 2 och 4 månader, beroende på klimat. Bete ger korna bättre hälsa och möjlighet till naturligt beteende. Betande djur bidrar också till andra värden som

exempelvis öppna landskap och biologisk mångfald. Vi anser att det är i harmoni med våra ambitioner gällande djurvälstånd att kor ska beta utomhus sommartid, men vi kan inte blunda för att det innebär en konkurrensnackdel för bönderna i och med att arbete och kostnader tillkommer.

Vi i Sverigedemokraterna vill därför införa en betesersättning till mjölkorna. För den enskilde näringsidkaren skulle det innebära en ekonomisk lättnad och en viktig åtgärd för att värdesätta vår svenska mjölkproduktion.

Djurvälstånden

En god djuromsorg uppnås i de flesta fall för att lantbrukaren eftersträvar att djuren ska växa och må bra. Det är bevisat att en god djurhälsa och god tillväxt och produktion hänger intimt samman. Vi ser positivt på en mer målstyrd djurskyddslagstiftning, där djurens hälsa främst är i fokus och som är anpassad till dagens animalieproduktion och dess behov. Sverigedemokraterna stödjer också till exempel införandet av en förenklad läkemedelsanvändning för mjölkproduktionen och vill i övrigt se över hur vi kan minska byråkratin och underlätta vardagen för lantbrukare utan att ge avkall på våra höga miljö- och djurvälståndsambitioner.

Avbyttjänsten

Många i Sverige förstår inte vilken press och vilken arbetsbörda det innebär att bedriva animalieproduktion. Det innebär ofta tungt arbete varje dag, veckan runt, året runt. Många företagare kan stänga sin verksamhet några veckor och ta semester, men den som arbetar med animalieproduktion kan inte utan vidare lämna sina djur. För att ta semester måste man alltså som regel själv betala någon för att utföra daglig tillsyn av djuren. Vi vet att många löser detta genom att aldrig ta semester, vilket innebär en stor risk socialt, hälsomässigt och i slutändan för de djur som bonden har ansvar för.

I hög utsträckning är och förblir detta den enskilde näringsidkarens ansvar.

Sverigedemokraterna vill emellertid utreda hur ett statligt stöd till en avbyttjänst för animalieproducenter skulle kunna utformas.

En svensk livsmedelsstrategi

Sverigedemokraterna ser positivt på regeringens initiativ att ta fram en svensk livsmedelsstrategi. Livsmedelsproduktionen har en stor potential och de gröna näringarna sysselsätter uppskattningsvis 400 000 personer i Sverige.

Svensk livsmedelsindustri har ett exportvärde motsvarande 70 miljarder kronor.

Därför är det positivt med en svensk livsmedelsstrategi där konkurrenskraften uppmärksammas. Vi ser det av största vikt att många av Konkurrenskraftsutredningens förslag blir verklighet inom den nationella livsmedelsstrategin. Insatserna är höga, en fortsatt kräftgång för det svenska jordbruket vi hittills sett sedan EU-inträdet skulle kunna leda till 20 000 förlorade jobb direkt kopplade till näringen och ytterligare 20 000–25 000 förlorade arbetstillfällen inom branscher som är indirekt påverkade av utvecklingen för de gröna näringarna.

Vi anser att regeringen fortsatt bör arbeta för att stödja satsningar på innovation och utveckling inom livsmedelssektorn. För att främja exporten av svenska livsmedel bör arbetet med lands- och anläggningsgodkännanden prioriteras. Små och medelstora livsmedelsföretag kan behöva stöd med kompetensutveckling för att bli bättre på att exportera svenska livsmedel.

Kompetensförsörjning

Konkurrenskraftsutredningen föreslår att SLU i samarbete med näringslivet, samt svensk och internationell expertis inom universitet och högskola, får i uppdrag att analysera och lämna förslag till hur kompetensförsörjningen för primärproduktionen kan stärkas genom högre utbildning. Utredningen föreslår också att viktiga kunskapsområden för att stärka konkurrenskraften prioriteras inom ramen för kompetensutveckling och rådgivning inom Landsbygdsprogrammet.

Genom anpassade utbildningar för ändamålet, både på gymnasie- och högskolenivå, kan det skapas goda förutsättningar för framgångsrika företag och tillgång till kompetent arbetskraft. Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen för de gröna näringarna och att anpassa utbildningarna mer efter arbetslivets behov, särskilt i fråga om bristyrken.

Forskning och utveckling

Sverigedemokraterna anser att offentliga medel i högre utsträckning bör riktas till behovsdriven forskning som stärker konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdssektorn. Vi anser att regeringen bör beakta detta i arbetet med sin nästa forsknings- och innovationsproposition. Ytterligare medel för forskning och utveckling behövs inom vissa strategiska områden för att förbättra produktionsprocesserna, stärka den inre effektiviteten och för att öka marknadskunnandet. Vi vill även uppdraga åt Formas och SLU att tydligare redovisa vilka andelar av forskningen som går till behovsdriven forskning samt vilka behov denna forskning svarar emot.

Generationsskiften och ägarbyten

Generationsskiften och företagsöverlåtelser kommer i allt högre grad innebära stora kapitalinsatser. Utvecklingen går också mot nya typer av ägare och helt andra krav för att kunna överlåta och investera i jordbruks- och trädgårdsföretag. I det sammanhanget är utformningen av jordförvärvs- och arrendelagstiftningen viktig. Sverigedemokraterna vill därför utreda lantbrukets möjligheter till att i högre grad få tillgång till riskkapital samt underlätta för generationsskiften och inträden i jordbruket.

Minskad byråkrati

Många lantbrukare upplever att de är underkastade en rent drakonisk byråkrati och känner dessutom att de befinner sig i ständigt underläge gentemot myndigheter, vars tjänstemän har makten att försvåra eller till och med stänga ner deras verksamhet. Miljökontrollverksamheten genomsyras tyvärr ibland av en stor rutin med låg kunskap om den faktiska verksamhet som ska kontrolleras. Det gör att en del lantbrukare måste förklara grundläggande biologiska samband och avsätta tid och resurser till att rätta rena felaktigheter. Det är därför viktigt att de som arbetar med miljö- och djurtillsyn har relevant kompetens för ändamålet. Vi menar också att de som arbetar med djurskyddstillsyn av animalieproduktion i största möjliga mån ska ha egen yrkeserfarenhet av djurhållning.

Tvårvillkor och sanktioner

Reglerna kring tvårvillkoren betyder att lantbrukarna ska uppfylla ett antal verksamhetskrav inom till exempel tvårvillkorsområdet djurskydd, för att få fulla stöd. Överträdelser bestraffas med avdrag på stöden och om lantbrukarna inte rättat till tidigare uppmärksammade fel blir avdragen procentuellt större, från 3 till 15 %. Enligt EU:s regelverk (Artikel 41a) ska avdrag bara göras om bonden gjort sig skyldig till samma överträdelse inom en treårsperiod.

Tyvärr har många av de så kallade tvårvillkoren systematiskt tillämpats felaktigt i Sverige. Jordbruksverket har själva medgivit att deras avdragssystem är fel. Det har resulterat i att tusentals lantbrukare kan ha fått avdrag för fel som de inte har begått. Jordbruksverket har nämligen gjort avdrag och hänvisat till den övergripande rubriken för ett tvårvillkorsområde – utan att ange den specifika överträdelsen. Och trots att Jordbruksverket har gjort fel, tänker man inte reglera detta ekonomiskt. Vi i Sverigedemokraterna anser dessutom att det bör föreligga rimliga sanktions- och återkravsbelopp om uppenbara fel har begåtts från myndigheternas sida.

Jordbruk som miljöpåverkande verksamhet

Idag klassas något så naturligt som jordbruk som miljöfarlig verksamhet och likställs med gruvtäkter och annan industri. Vi i Sverigedemokraterna vill istället klassa jordbruk som miljöpåverkande verksamhet, vilket skulle förenkla handläggningen för miljötillstånd och anmälan av animalieproduktion. Dessutom vill vi se enklare förprovningar av djurstallar.

Det måste bli enklare att bedriva jordbruk utan att överge höga ambitioner vad gäller miljö. Det handlar om att se systemet ur ett helhetsperspektiv. Myndigheterna bör eftersträva långsiktiga och målstyrda regelverk med mer generella rutiner och allmänna råd och styra bort från detaljstyrning och skjutmåttjustis.

Förbränning av slaktavfall

Som djurhållare är man skyldig att ta hand om döda djur och slaktbiprodukter på ett säkert sätt för att undvika risk för spridning av smittsamma sjukdomar. Normalt ska slaktavfall eller kadaver sändas till en godkänd eller registrerad anläggning eller mottagare. Man får också gräva ned döda sällskapsdjur och hästar i hela landet men måste följa kommunens anvisningar och EU-lagstiftningens krav på nedgrävning. Det finns även undantag för en del slaktbiprodukter, som får grävas ned. Till exempel gäller det avfall från vilthanteringsanläggningar, renslakt och husbehovsslakt. Slaktbiprodukter som uppstår vid bland annat jakt för eget eller jaktlagets bruk kan lämnas kvar i skogen.

Det kan nämnas att för lantbruk med fjäderfä- och svinproduktion som har gårdspanna finns idag möjlighet att få pannan godkänd av Jordbruksverket för förbränning av gårdens döda djur.

Stallgödselspridning

En stor kostnad för gödsel är lagringen, eftersom produktionen är ganska konstant, medan spridningen bara sker vissa tider på året. Därför är det angeläget att hitta vägar att lätta upp regelverket för när gödseln tillåts att spridas. Vi anser att lantbrukarna bör ges ett större förtroende att sprida gödsel efter förnuft. Därför behöver det ske en översyn och lättnad kring spridning och hanteringen av stallgödsel.

Vattendirektivet

Om det föreslagna åtgärdsprogrammet för att uppfylla vattendirektivet skulle genomföras fullt ut skulle det få långtgående konsekvenser för svensk

livsmedelsproduktion. Sverige har valt en egen modell där direktivets alla olika mål och krav har fått status som miljö kvalitetsnormer. Regleringen är oklar och risken är stor att de svenska kraven kommer att medföra långtgående rättsliga konsekvenser för enskilda fastighetsägare och försämra lantbruksföretagens konkurrenskraft.

Vattendirektivet är i grunden ett sunt åtgärds paket, men det lägger en alldeles för stor ekonomisk börda på lantbruket, som kan tvingas ta avsevärda arealer åkermark ur produktion. Sverigedemokraterna anser att åtgärds programmens förslag till åtgärder måste präglas av mycket mer kostnadseffektiva åtgärder och en balans mellan god vattenmiljö och ett hållbart och konkurrenskraftigt svenskt jord- och skogsbruk.

Närproducerat proteinfoder

Det svenska lantbruket bygger, olyckligtvis, alltför mycket av sin animalieproduktion på importerade proteinfodermedel. Att vi har en import av fodermedel är naturligt i en internationell marknadsekonomi, men problemet är att en stor del av importen utgörs av produkter som kan ha en stor miljöbelastning.

Importen av dessa ur miljösynpunkt tveksamma fodermedel sker samtidigt som vi inom vårt land har goda förutsättningar att öka såväl produktion som användning av närproducerade och mer hållbara proteinfodermedel. Genom ett mer effektivt utnyttjande av jordbruksmarken och framför allt ökad odling av proteingrödor som ärtor, åkerbönor och linfrö kan vi få fram fullgoda ersättningsprodukter till importerade soja- och palmolja produkter.

En ökad odling av proteingrödor och användning av närproducerat foder ger en minskad miljö påverkan från produktionen av mjölk, kött och fjäderfä produkter. Det ökar också den biologiska mångfalden och markens bördighet i Sverige genom att det bidrar till mer varierade växtföljder. För att öka andelen närproducerat proteinfoder krävs mer rådgivning och forskning för att förbättra odling, skörd och tillverkning av proteinfoder.

[Motionärernas namn]

Anders Forsberg (SD)

Martin Kinnunen (SD)

Runar Filper (SD)